

Hygienická situácia v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v okrese Stará Ľubovňa

V okrese Stará Ľubovňa bolo v roku 2021 pitnou vodou z verejných vodovodov zásobovaných 44 685 obyvateľov z celkového počtu 53 960 obyvateľov okresu (stav k 30.6.2021), čo predstavuje 82,81 % - tab. č. 1.1. V porovnaní s rokom 2020 počet napojených klesol o 21 obyvateľov (0,04 %).

Z hľadiska hygienického je významné, že 66,25 % t. j. 29 606 obyvateľov z celkového počtu 44 685 zásobovaných obyvateľov používa **upravenú povrchovú vodu** (ÚV Jakubany – 100 l/s, ÚV Lomnička - 15 l/s). Voda pre pitné účely je odobieraná z povrchových vodárenských zdrojov Jakubianka a Lomnický potok, z horných úsekov tokov nezaťažených ľudskou činnosťou.

Podzemnou vodou z hygienicky zabezpečených vodárenských zdrojov, u ktorých je nízke riziko kontaminácie vody je zásobovaných 15 079 obyvateľov, čo predstavuje 33,75 % z celkového počtu 44 685 zásobovaných obyvateľov.

Veľké zásobované oblasti (ďalej len VZO) - 2

Skupinový vodovod Stará Ľubovňa - zdrojom pitnej vody je povrchový vodárenský tok Jakubianka, ktorý zásobuje pitnou vodou mesto Stará Ľubovňa a obce Nová Ľubovňa, Jakubany, Chmeľnica, Plavnica, Hniezdne, Forbasy a Kamienka s počtom 25 886 zásobovaných obyvateľov z jedného povrchového vodárenského zdroja. Časť mesta Stará Ľubovňa, Ul. Zámocká (lokalita pod Hradom, 530 zásobovaných obyvateľov) je zásobovaná z podzemných vodárenských zdrojov Hrad. V prípade poruchy alebo iného dôvodu na prerušenie dodávky pitnej vody v lokalite pod Hradom v meste Stará Ľubovňa je možné zásobovať celý skupinový vodovod Stará Ľubovňa z povrchového vodárenského zdroja Jakubianka - **VZO s počtom 26 426 zásobovaných obyvateľov**.

Skupinový vodovod Lomnička – Podolíne - zdrojom pitnej vody je povrchový vodárenský tok Lomnický potok, ktorý zásobuje pitnou vodou obec Lomnička a časť vodovodnej siete v meste Podolíne (3 720 obyvateľov).

Časť mesta Podolíne (1 049 obyvateľov) je zásobovaná pitnou vodou z podzemného vodárenského zdroja (vrtu) v lokalite Križava. Dodávaná pitná voda do distribučnej siete sa nemieša (uzáver na rozvodnej sieti) s upravenou povrchovou vodou a je rozdielnej kvality.

Aj napriek tomu, že pitná voda pochádza z dvoch vodárenských zdrojov s rozdielnym charakterom vody (povrchová, podzemná), po konzultáciách s Výskumným ústavom vodného hospodárstva Bratislava je skupinový vodovod Lomnička – Podolíne považovaný za **VZO s počtom 4 769 zásobovaných obyvateľov**. V prípade poruchy alebo iného dôvodu na prerušenie dodávky pitnej vody v meste Podolíne je možné zásobovať celý skupinový vodovod Lomnička – Podolíne z povrchového vodárenského zdroja Lomnický potok.

Kvalita surovej vody z povrchových vodárenských tokoch zodpovedá požiadavkám A 1, A 2 kategórie štandardných metód úpravy surovej povrchovej vody na pitnú vodu podľa vyhlášky MŽP SR č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch.

Povrchové vodárenské zdroje sú však viac vystavené možným škodlivým vplyvom ako podzemné zdroje a existuje u nich potenciálne nebezpečenstvo znečistenia vody v súvislosti s lesohospodárskou činnosťou v PHO (ťažba, spracovanie, sústreďovanie a odvoz drevnej hmoty, pohonné hmoty a mazadlá pre mechanizmy a pod.).

V roku 2021 neboli signalizované prevádzkovateľom vodohospodárskych objektov – Podtatranskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a. s. Poprad (ďalej len PVPS, a. s. Poprad) problémy pri dodržiavaní režimu hospodárenia v ochranných pásmach povrchových vodárenských zdrojov (nerešpektovanie vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov).

Malé zásobované oblasti: (ďalej len MZO) - 23

- Kategória 50 – 500 zásobovaných obyvateľov – vodovody: Hromoš, Kozelec (m. č. obce Hromoš), Legnava, Káče (m. č. obce Mníšek nad Popradom), Ruská Voľa, Šambron, Litmanová, Malý Lipník, Údol, Veľká Lesná, Lesnica.
- Kategória 500 – 2000 zásobovaných obyvateľov – vodovody: Kyjov, Jarabina, Orlov, Čirč, Veľký Lipník, Kolačkov, Vyšné Ružbachy, Šarišské Jastrabie.
- Kategória 2000 – 5000 zásobovaných obyvateľov – skupinový vodovod Plaveč – Lubotín zásobuje pitnou vodou obce Plaveč a Lubotín.
- Vodovody v obciach Starina, Hajtovka a Malý Sulín (m. č. obce Sulín) a Starina zásobujú menej ako 50 obyvateľov.

V okrese Stará Ľubovňa je 11 obcí bez verejného vodovodu (2 683 obyvateľov), čo predstavuje 4,97 % nezásobovaných obyvateľov z celkového počtu 53 960 obyvateľov okresu (Ďurková, Haligovce, Hraničné, Kremná, Lacková, Matysová, Nižné Ružbachy, Obručné, Pusté Pole, Stráňany, Vislanka). Obyvatelia v obciach využívajú individuálne vodné zdroje, ktoré sú v prevažnej miere v zlom technickom stave a hygienicky nezabezpečené. Tieto zdroje predstavujú trvalé riziko ohrozenia zdravia.

V okrese Stará Ľubovňa sa nenachádzajú rizikové vodárenské zdroje z pohľadu doterajšieho sledovania obsahu vybraných kovov (As, Sb, Cd, Hg, Se, B, Cu, Ni, Pb, Cr).

Z hľadiska chemickej kontaminácie vody dusičnanmi vodárenské zdroje dlhodobo dokumentujú zdravotnú bezpečnosť. Všetky verejné vodovody poskytujú vodu s obsahom dusičnanov pod hodnotu 15 mg/l.

V roku 2021 **neboli udelené žiadne výnimky** na používanie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

Z výsledkov kvality vody verejných vodovodov sledovaných RÚVZ so sídlom v Starej Ľubovni a výsledkov prevádzkovej kontroly kvality vody vyplýva, že v okrese Stará Ľubovňa nie sú v prevádzke verejné vodovody s nevyhovujúcou kvalitou pitnej vody v chemických ukazovateľoch uvedených v Prílohe 2a k zákonu č. 355/2007 Z. z..

V roku 2021 ťažisko práce monitoringu pitnej vody v okrese Stará Ľubovňa bolo v sledovaní kvality pitnej vody v rozvodnej sieti verejných vodovodov v rozsahu minimálnej a úplnej analýzy kvality pitnej vody a požadovanej frekvencií vyšetrení vzoriek pitnej vody.

V rámci **monitoringu** kvality pitnej vody bolo vyšetrených 82 vzoriek vôd (vrátane kontrolných vzoriek) v určených odberových miestach v spotrebisku, z toho 68 vzoriek v rozsahu minimálnych analýz – kontrolný monitoring (KM) a 14 vzoriek v rozsahu úplných analýz – preverovací monitoring (PM).

Preverovací monitoring bol vykonávaný v rozsahu 42 ukazovateľov, ktoré laboratória RÚVZ so sídlom v Poprade vyšetrili z vodovodov v obciach Veľký Lipník, Lesnica, Veľká Lesná, Kolačkov, Jarabina, Litmanová, Lomnička, Ľubotín, Kyjov, Ruská Voľa, Plavnica, Sulín, Hajtovka, Kozelec.

Organické ukazovatele – Tetrachlórétén a Trichlórétén (PCE + TCE) a Trihalometány spolu (THMs) boli vyšetrené na RÚVZ so sídlom v Prešove z vodovodov v obciach Veľký Lipník, Veľká Lesná, Lesnica, Jarabina, Ľubotín, Kyjov, Ruská Voľa a Plavnica.

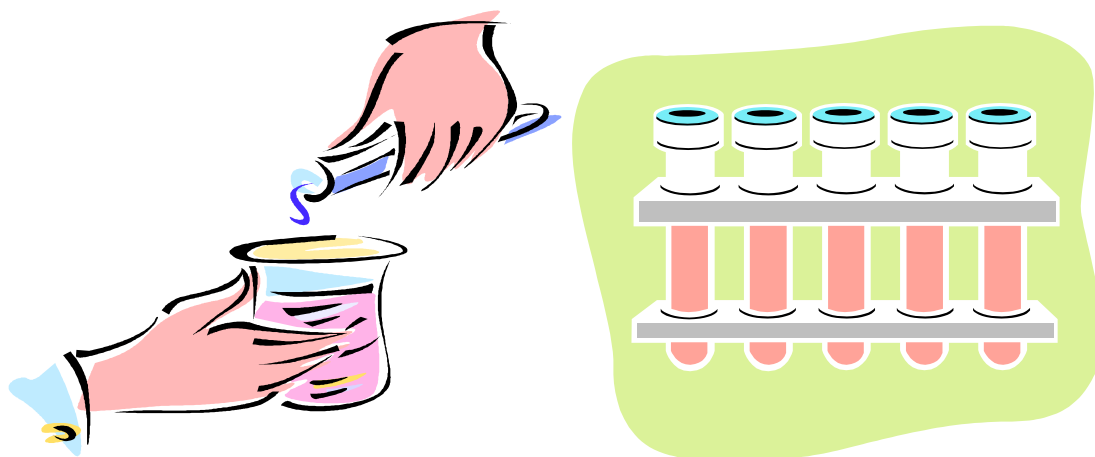
Z celkového počtu 82 vyšetrených vzoriek, v 34 vzorkách pitná voda nespĺňala požiadavky zdravotnej bezpečnosti a limity ukazovateľov kvality pitnej vody podľa vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky MZ SR č. 97/2018 Z. z. (ďalej len vyhláška MZ SR č. 247/2017 Z. z.), čo predstavuje 41,46 % nevyhovujúcich vzoriek (rok 2020 – 25,68 %). V mikrobiologických a biologických ukazovateľoch bolo nevyhovujúcich 29 vzoriek, čo predstavuje 35,37 % vzoriek (rok 2020 – 25,86 %). Limity fyzikálnych a chemických ukazovateľov kvality pitnej vody nespĺňali 6 vzorky, čo predstavuje 7,32 %.

Monitorovanie kvality pitnej vody v rádiologických ukazovateľoch v roku 2021 nebolo zabezpečené.

Nevyhovujúce vzorky súviseli s problémami so zabezpečením účinnej dezinfekcie pitnej vody.

RÚVZ sledoval kvalitu pitnej vody aj prostredníctvom výsledkov prevádzkovej kontroly prevádzkovateľov verejných vodovodov.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu je uvedený v [tab. č. 1.](#)

RÚVZ: Stará Eubovňa
Okres: Stará Eubovňa

Tab. č. 1 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch za rok 2021
 Zdroj údajov: Monitoring

P. č.	Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
		PM	KM	počet	%	Fyz. – chem.		Mikrob. a biolog.		Rádiolog.	
						abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	Lesnica	1	2	0	0	0	0	0	0	-	-
2	Čirč	0	4	2	50,00	0	0	2	50,00	-	-
3	Kolačkov	1	3	2	50,00	0	0	2	50,00	-	-
4	Kyjov	1	3	3	75,00	0	0	3	75,00	-	-
5	Malý Lipník	0	2	2	100,00	0	0	2	100,00	-	-
6	Orlov	0	3	0	0	0	0	0	0	-	-
7	Hajtovka	1	4	2	40,00	0	0	2	40,00	-	-
8	Legnava	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00	-	-
9	Litmanová	1	2	3	100,00	0	0	3	100,00	-	-
10	Chmeľnica	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
11	Forbasy	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
12	Ruská Voľa n/Popradom	1	3	3	75,00	0	0	3	75,00	-	-
13	Lomnička	1	2	0	0	0	0	0	0	-	-
14	Kamienka	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
15	Údol	0	3	3	100,00	2	66,67	2	66,67	-	-
16	Vyšné Ružbachy	0	3	1	33,33	1	33,33	0	0	-	-
17	Jakubany	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
18	Plavnica	1	3	2	50,00	0	0	2	50,00	-	-
19	Šarišské Jastrabie	0	2	0	0	0	0	0	0	-	-
20	Veľká Lesná	1	2	1	33,33	1	33,33	0	0	-	-
21	Veľký Lipník	1	2	1	33,33	0	0	1	33,33	-	-
22	Hromoš	1	4	3	60,00	0	0	3	60,00	-	-

23	Mníšek n/Popradom	0	2	1	50,00	1	50,00	0	0	-	-
24	Plaveč	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00	-	-
25	Sulín	1	1	1	50,00	0	0	1	50,00	-	-
26	Stará Ľubovňa	0	2	0	0	0	0	0	0	-	-
27	Jarabina	1	3	1	25,00	1	25,00	0	0	-	-
28	Šambron	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
29	Ľubotín	1	1	0	0	0	0	0	0	-	-
30	Starina	0	2	1	50,00	0	0	1	50,00	-	-
31	Podolíneec	0	1	0	0	0	0	0	0	-	-
Spolu		14	68	34	41,46	6	7,32	29	35,37	-	-

Poznámka:

PM – preverovací monitoring

KM – kontrolný monitoring